

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA SZCZECIN
z dnia 2020 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dot. zmiany obowiązujących stawek za wywóz odpadów komunalnych

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2020r., poz. 713) i art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. 2018r., poz. 870) **Rada Miasta Szczecin uchwala, co następuje:**

§ 1. Nie uwzględnia się petycji z dnia 21.02.2020 roku w sprawie zmiany obowiązującej uchwały dot. opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonej w imieniu mieszkańców przez Pana zam. w Szczecinie przy ul.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 21 lutego 2020 r. Pan _____ zam. w Szczecinie przy ul. _____ złożył (uzupełnioną pismem z dnia 05.03.2020r.) petycję w sprawie zmiany obowiązujących stawek za wywóz odpadów komunalnych. Wnioskodawca petycji w imieniu swoim oraz okolicznych mieszkańców poprosił o ponowne rozważenie zmiany obowiązującej uchwały w przedmiotowej sprawie. Wnioskodawca uzasadnił, że obecne stawki są niesprawiedliwe i krzywdzące finansowo dla osób samotnych, starszych i ubogich, które zamieszkują w domkach jednorodzinnych. Wnioskodawcy zakwestionowali dotychczasowe metody naliczania stawek za wywóz odpadów komunalnych dla budynków jednorodzinnych. Zaproponowali wprowadzenie wariantu bardziej sprawiedliwego dla osób zamieszkujących w jedną lub dwie osoby w zabudowie jednorodzinnej. Obecnie osoby te płacą takie same stawki, jak rodziny zamieszkujące w większą ilość osób, a co za tym idzie generujące większą ilość odpadów komunalnych. Wnioskodawca petycji zaproponował, aby przykładem innych miast np. Wrocławia wprowadzić oświadczenie, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej, stanowiące o ilości zamieszkujących osób w każdej posesji. Zdaniem inicjatora petycji istnieje potrzeba dalszej dyskusji o sposobie naliczania opłat za wywóz odpadów selekcyjonowanych i niesegregowanych. W kalkulacji stawki opłaty dla mieszkańców nie powinny znajdować się koszty odbioru odpadów niewytwarzanych przez mieszkańców tj. butelek plastikowych i szklanych, który winny być odbierane w miejskich zakupu, jako zwroty za kaucją.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta, na swym posiedzeniu w dniu 08 czerwca 2020 roku, po zapoznaniu się z treścią petycji postanowiła podjąć stanowisko o uznaniu petycji za bezzasadną. Podjęcie takiego stanowiska nastąpiło w oparciu o informacje przedstawione przez Z-cę Prezydenta Miasta Pana M. Przepierę oraz wyjaśnienia Pana P. Adamczyka - Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Szczecin. Ustalono, że Uchwałą Nr XII/440/19 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 listopada 2019 r. zmieniającej uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik, Rada Miasta wprowadziła od 1 stycznia 2020 r. nowe, wyższe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zadania gminy oraz obowiązki właścicieli nieruchomości, dotyczące utrzymania czystości i porządku są określone w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010 ze zmianami).

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dała upoważnienie radom gmin do podjęcia uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród czterech metod:

- od liczby mieszkańców,
- od ilości zużytej wody w danej nieruchomości,
- od powierzchni lokalu mieszkalnego,
- jedna stawka od gospodarstwa domowego.

Żadna z przewidzianych w ustawie metod nie jest doskonała i żadna z nich nie jest powiązana z ilością wytworzonych w nieruchomości odpadów. Każda z metod ma swoje wady i zalety, co było przedmiotem analizy przed podjęciem decyzji w sprawie zastosowania właściwej metody naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Szczecina. Ostatecznie Rada Miasta Szczecin w 2013 r. podjęła uchwałę zgodnie, z którą na terenie Szczecina stosowane są 2 metody:

- 1) w zabudowie jednorodzinnej – jedna stawka od gospodarstwa domowego,
- 2) w zabudowie wielorodzinnej – od ilości zużytej wody.

Dodatkowo, z myślą o osobach samotnych Rada Miasta Szczecin wprowadziła od 2014 r. w zabudowie jednorodzinnej, w której zużycie wody nie przekracza średniomiesięcznie 4 m³, możliwość naliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie ilości zużytej wody. W takim wypadku wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest wielokrotnie niższa od opłaty liczonej od gospodarstwa domowego (w przypadku segregacji odpadów wysokość opłaty może wynieść maksymalnie 30 zł zamiast 94 zł od gospodarstwa domowego). Dodatkowo, osoby samotne, których dochód netto nie przekracza 701 zł, mogą zwrócić się z wnioskiem o pomoc do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i uzyskać pomoc społeczną, z której środki mogą przeznaczyć również na opłaty za śmieci. Osoby znajdujące się w bardzo trudnej sytuacji finansowej mogą także starać się o jedną z ulg określonych w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, tj. umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowej, odsetek za zwłokę, rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności opłaty, odroczenie lub rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami. Są to ulgi udzielane na wniosek. Przesłanką udzielenia ulgi jest ważny interes podatnika lub interes publiczny. Każdorazowo organ podatkowy, na podstawie dowodów przedłożonych przez wnioskodawcę, ocenia, czy w danej sprawie zachodzą przesłanki udzielenia ulgi.

Przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zezwalają gminom na ustalenie jednej stawki od gospodarstwa domowego, w związku, z czym nie można różnicować stawek w zależności od liczby osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym. Zgodnie z orzecnictwem sądowym wprowadzając stawkę opłaty, nie można ustalać podziału gospodarstw domowych ze względu na liczbę osób w nich mieszkających i różnicować na tej podstawie stawek opłaty (np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku sygn. akt I S.A./Gd 17/15, w którym stwierdzono, że gmina nie mogła ustalić innej stawki od gospodarstwa domowego zamieszkanego przez jedną osobę, innej dla takiego, w którym są dwie osoby, a jeszcze innej dla tych, gdzie jest więcej lokatorów).

Proponowana przez wnioskodawców petycji metoda naliczania opłaty od liczby mieszkańców ma jedną wielką wadę, którą jest nieszczelność systemu. Przekonały się o tym miasta, które wprowadziły metodę naliczania opłaty od ilości mieszkańców. Wiele z nich wycofuje się z tej metody, np. Warszawa już zrezygnowała z tej metody, wprowadzając ryczałt, do takiej samej zmiany przymierza się Kraków (tu stawki mają być jednak niższe niż w Warszawie), w sprawie zmiany metody konsultacje prowadzi Słupsk. Mieszkańcy proponują przesłanie przez Radę Miasta do każdej posesji formularza „oświadczenia” celem złożenia pisemnego poświadczenia ilości zamieszkujących osób pod rygorem odpowiedzialności karnej. Odebranie od osoby oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy możliwość taką przewiduje przepis ustawy. Rada gminy nie może rygorem takiego zastrzec w akcie prawa miejscowego, ponieważ do tego rodzaju działania nie została upoważniona. Gminy nie mają żadnych skutecznych instrumentów pozwalających na weryfikację deklarowanej liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość, w szczególności w zabudowie wielorodzinnej. Problem ten jest tym większy, im miejscowość jest większa. W konsekwencji osoby, które rzetelnie deklarują i opłacają opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszą koszty odbioru i zagospodarowania odpadów wytworzonych zarówno przez siebie, jak i przez innych

mieszkańców. W zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina Miasto Szczecin nie oferuje tylko odbioru z terenu nieruchomości odpadów komunalnych, których ilość zależy od liczby osób zamieszkujących w nieruchomości, ale oferuje również szeroki zakres usług, które nie są powiązane z liczbą osób zamieszkujących w nieruchomości. Do takich usług można zaliczyć m.in. odbiór odpadów wielkogabarytowych z terenu nieruchomości, odbiór odpadów zielonych, odbiór choinek naturalnych, wyposażenie nieruchomości w pojemniki na odpady zmieszane oraz w worki (zabudowa jednorodzinna) i pojemniki (zabudowa wielorodzinna) do selektywnej zbiórki odpadów, przyjmowanie szerokiej gamy frakcji odpadów zbieranych selektywnie (m.in. odpady wielkogabarytowe, wykładziny, dywany, tekstylia, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, chemikalia i opakowania po chemikaliach, przeterminowane leki, świetlówki i żarówki, zużyte opony) w kilku EKOPORTACH na terenie miasta (co najmniej 1 EKOPORT w każdym z Sektorów), prowadzenie w każdym z 4 sektorów miasta około 45 ogólnodostępnych tzw. Mini PSZOK (punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych), jako uzupełnienie EKOPORTÓW.

Należy pamiętać, że wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi muszą zapewnić gminie konieczne środki finansowe na realizację obowiązkowego zadania własnego gminy polegającego na pokrywaniu kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami. Zdaniem kontrolerów Regionalnych Izb Obrachunkowych konieczność zbilansowania się systemu to wymóg ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wysokość stawek opłaty obowiązujących od stycznia 2020 r. winna zapewnić gminie pokrycie - oszacowanych na podstawie aktualnie obowiązujących umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych - kosztów funkcjonowania i zbilansowanie się systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Z uwagi na powyższe, postanawia się uznać petycję za bezprzedmiotową.

Przewodniczący Komisji
ds. Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta

Lukasz Kadłubowski